

## POSTANOWIENIE

26 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Wesołowski

na posiedzeniu niejawnym 26 lutego 2025 r. w Warszawie  
w sprawie z powództwa R. S. S. - następcy prawnego J. S.  
przeciwko H. S.

o zobowiązanie do złożenia oświadczenia woli,  
na skutek wniosku pełnomocnika z urzędu o zmianę rozstrzygnięcia o kosztach  
zawartego w postanowieniu Sądu Najwyższego  
z 12 maja 2022 r., I CSK 1294/22

- 1. zmienia postanowienie Sądu Najwyższego z 12 maja 2022 r., I CSK 1294/22 w ten sposób, że w miejsce kwoty 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych powiększonej o stawkę podatku od towarów i usług przyznaje adwokatowi T. W. 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych, w tym należny podatek od towarów i usług;**
- 2. oddala wniosek w pozostałym zakresie.**

## UZASADNIENIE

W związku wnioskiem pełnomocnika z urzędu ustanowionego dla powódki J.S. adwokata T. W. o zmianę rozstrzygnięcia zawartego w postanowieniu Sądu Najwyższego z 12 maja 2002 r., I CSK 1294/22.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Wnioskodawca podstawy wniosku upatrywał w art. 401<sup>1</sup> w zw. z art. 416<sup>1</sup> k.p.c.

Zgodnie z art. 416<sup>1</sup> k.p.c. w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem mogą być uchylone postanowienia niekończące postępowania w sprawie, jeżeli zostały wydane na podstawie aktu normatywnego uznanego przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodny z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą; przepisy o wznowieniu postępowania stosuje się odpowiednio.

Trybunał Konstytucyjny w kilku wyrokach, w tym w wyroku z 27 lutego 2024 r., SK 90/22, stwierdził niekonstytucyjność przepisów rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2437 ze zm.) oraz w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2631). Sąd Najwyższy w postanowieniu z 27 kwietnia 2023 r., I CSK 3767/22, prawidłowo przyjął, że wobec niekonstytucyjnego charakteru wskazanych przepisów pierwszego z tych rozporządzeń w systemie prawa powstała luka, uzasadniająca ustalenie stawki wynagrodzenia należnej pełnomocnikowi z urzędu w drodze analogii do unormowań dotyczących ogólnych stawek zastępstwa procesowego (podobnie np. postanowienie SN z 13 września 2023 r., I CSK 4563/22).

W związku z tym konieczne jest zastąpienie zakwestionowanych przez Trybunał Konstytucyjny stawek - stosownie do wartości przedmiotu zaskarżenia i rodzaju postępowania - stawkami wynagrodzenia (opłat), jakie prawodawca przewidział za tego samego rodzaju prace (pomoc prawną) wyświadczone przez radcę prawnego ustanowionego z wyboru, wynikające z rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1935 ze zm.).

Mając na względzie wskazywaną w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia, zasądzono stawkę wynikającą z § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia z dnia 22 października 2015 r.

Jednocześnie, dzieląc stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w powołanym wyżej postanowieniu z 13 września 2023 r., należy uznać, że

zastosowanie tych przepisów nie uzasadniało powiększenia wysokości tego wynagrodzenia o sumę odpowiadającą podatkowi VAT.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.

M.L.

[a.ł]